

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 1/4-39/2019.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2019. március 13. 10:30 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő

szakképesítés-ráépülés

27/2012. (VIII. 27.) NGM rendelet (25/2014. (VIII.26) NGM rendelet által módosított)

Komplex szakmai vizsga

Gyakorlati vizsgatevékenysége

javítási-értékelési útmutató

A vizsgafeladat megnevezése:

Elemzési-ellenőrzési gyakorlati feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 150 perc

A vizsgafeladat aránya: 20%

A vizsga ideje: 2019. március 13. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2019. március

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (6 pont)

A stratégiai elemzések vállalati gyakorlatban jól bevált egyik alapvető módszere a SWOT elemzés.

Feladat:

Melyek a SWOT-elemzés dimenziói és kulcsszavai? Foglalja azokat rendszerbe! (Kifejteni nem kell a fogalmakat.)

	pozitív	negatív
belső	erősségek (S)	gyengeségek (W)
külső	lehetőségek (O)	veszélyek (T)

II. feladat (20 + 9 = 29 pont)

A vállalkozás tevékenysége kétféle késztermék előállításából és értékesítéséből áll. Az elmúlt két év eredménykimutatásából az alábbi adatokat ismerjük.

	Bázis időszak		Tárgy időszak	
	„A”	„B”	„A”	„B”
Értékesítés nettó árbevétele (eFt)	8 000	9 000	9 408	10 296
Értékesítés elszámolt közvetlen önköltsége (eFt)	6 000	7 500	7 200	8 700

A késztermék értékesítés (tárgyi súlyozású) árindexe az „A” terméknel 105 %-os, a „B” terméknel 104 %-os volt a két év vonatkozásában.

Feladat:

a) Végezze el a vállalkozás fedezeti összegének (bruttó eredményének) utólagos nagyvonalú elemzését (láncmódszeres felbontás)! A volumenhatás szétbontásához az átlagos fedezeti hányadot használja!

b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Megnevezés	Bázis időszak (0;0)	Fiktív (1;0) (bázis szintű tárgy)	Tárgy időszak (1;1)
Árbevétel (eFt)	$8\,000 + 9\,000 = 17\,000$ (0,5)	$*8\,960 + 9\,900 = 18\,860$	$9\,408 + 10\,296 = 19\,704$ (0,5)
Ért. elsz. kvetlen. önkgt. (eFt)	$6\,000 + 7\,500 = 13\,500$ (0,5)	$**6\,720 + 8\,250 = 14\,970$	$7\,200 + 8\,700 = 15\,900$ (0,5)
Fedezeti összeg (eFt)	$17\,000 - 13\,500 = 3\,500$ (1)	$18\,860 - 14\,970 = 3\,890$ (1)	$19\,704 - 15\,900 = 3\,804$ (1)
Fedezeti hányad	$3\,500 / 17\,000 = 0,205882353$ (1)	$3\,890 / 18\,860 = 0,206256628$ (1)	erre nincs szükség

*Fiktív árbevétel: „A” $9\,408 / 1,05 = 8\,960$; „B” $10\,296 / 1,04 = 9\,900$ **(2 pont)**

Értékesítés volumenindexe: „A” $8\,960 / 8\,000 = 112\%$; „B” $9\,900 / 9\,000 = 110\%$ **(2 pont)

Fiktív önkgt.: „A” $6\,000 * 1,12 = 6\,720$; „B” $7\,500 * 1,1 = 8\,250$ **(2 pont)**

Fedezeti összeg változása: $\Delta F\ddot{o} = 3\,804 - 3\,500 = + 304$ eFt **(1 pont)**

Volumen változás hatása: $q_{\Delta} = 3\,890 - 3\,500 = + 390$ eFt **(1 pont)**

Tiszta volumen változás hatása:

$q_{1\Delta} = (\Sigma q_{1a_0} - \Sigma q_{0a_0}) * Fh_0 = (18\,860 - 17\,000) * 0,205882353 = + 383$ eFt **(1,5 pont)**

Összetétel változás hatása:

$q_{2\Delta} = \Sigma q_{1a_0} * (Fh_{1,0} - Fh_0) = 18\,860 * (0,06256628 - 0,205882353) = + 7$ eFt **(1,5 pont)**

Árváltozás hatás: $a_{\Delta} = 19\,704 - 18\,860 = + 844$ eFt **(1 pont)**

Önköltség változás hatása: $\ddot{o}_{\Delta} = - (15\,900 - 14\,970) = - 930$ eFt **(1 pont)**

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

b) A vállalkozás fedezeti összege összesen 304 eFt-tal nőtt a következő tényezőknek köszönhetően:

- az értékesített mennyiség növekedése miatt 390 eFt-tal nőtt a fedezeti összeg;
 - tisztán az értékesítés mennyiségének (változatlan összetétel mellett) átlagos növekedése 383 eFt-tal járult hozzá a fedezeti összeg növekedéséhez;
 - az értékesítés összetétele kedvezően változott (eltolódott az értékesítés a magasabb fedezeti hányadú termékek felé), ami miatt a fedezeti összeg 7 eFt-tal nőtt;
- az eladási egységarak növekedése következtében a fedezeti összeg 844 eFt-tal emelkedett;
- az értékesítés fajlagos önköltségének növekedése a fedezeti összeget 930 eFt-tal csökkentette.

Értékelés: minden változás értelmezése 1,5 pont ($6 * 1,5 = 9$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés. Pontlevonás jár, ha az értelmezésben a növekedés és csökkenés helyett csak a változás szó jelenik meg az önköltség értelmezésénél, mert ott fontos, hogy a vizsgázó felismerje az ellentétes irányt.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

III. feladat (4 + 3 + 5 + 3 = 15 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Tárgyi eszközök nyitó mérlegértéke	42 000	38 000
Tárgyi eszközök záró mérlegértéke	38 000	32 000
Értékcsökkenési leírás (tárgyi eszközökre)	8 000	7 000
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	20 000	21 000

A tárgyi eszközök növekedését a vállalkozás pénzügyileg rendezte, csökkenés csak a szokásos elhasználódás miatt történt. (Értékesítés, selejtezés illetve egy speciális mozgások nem voltak az időszakok során.) Az adóhatásokkal – most – ne foglalkozzon a feladatban.

Feladatok:

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a tárgyi eszközök mérlegsor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Nyitó	+ Beszerzés (0,5 pont)	– Értékcsökkenés (0,5 pont)	= Záró
38 000	1 000* (2 pont)	7 000 (1 pont)	32 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$32\,000 - 38\,000 + 7\,000 = 1\,000 \text{ eFt}$$

- b) Határozza meg mindkét időszakra a tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutatóját!

	bázis időszak (1,5 pont)	tárgy időszak (1,5 pont)
Átlagos tárgyi eszköz	$(42\,000 + 38\,000) / 2 = 40\,000 \text{ MFt}$	$(38\,000 + 32\,000) / 2 = 35\,000 \text{ MFt}$
Jövedelmezőségi mutató	$20\,000 / 40\,000 = 0,5$	$21\,000 / 35\,000 = 0,6$

Ha valaki a záró egyenlegből számol, akkor 1,5 pontot kaphat a 3-ból.

- c) Szövegesen értelmezze a tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutató változását!

Üzemi eredmény változása: $21\,000 / 20\,000 = 105\% \rightarrow +5\%$ (1 pont)

Átlagos tárgyi eszköz változása: $35\,000 / 40\,000 = 87,5\% \rightarrow -12,5\%$ (1 pont)

Jövedelmezőségi mutató változása: $0,6 / 0,5 = 120\% \rightarrow +20\%$ (1 pont)

A tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutatója (hatékonysága) javult (+ 20 %), mivel az üzemi eredmény növekedett (+ 5 %), miközben az átlagos tárgyi eszközök értéke csökkent (– 12,5 %). (2 pont)

- d) A tárgyi eszközökkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (0,5 pont): 2. Elszámolt amortizáció: + 7 000 (1 pont)

Befektetési cash flow (0,5 pont): 14. Befektetett eszközök beszerzése – 1 000 (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerint megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. Értékcsökkenés).

IV/a) feladat (10 pont)

A feladat megoldásaként a vizsgázónak el kell készítenie az ellenőrzést végzők megbízólevelét.

A megbízólevél tartalmazza:

- a kiállító szervezet megnevezését, címét,
- a megbízólevél számát (iktatószámát, nyilvántartási számát),
- a „Megbízólevél” megnevezést,
- az ellenőr(ök) nevét, beosztását,
- az ellenőrzött szervezet(ek), helyszínek megjelölését, a helyszíni ellenőrzés időszakát,
- az ellenőrzés tárgyának megjelölését, az ellenőrzési programra való hivatkozást,
- a megbízólevél érvényességi idejét,
- a kiállítás keltét,
- a megbízólevél kiadmányozására jogosult aláírását (esetleg bélyegző lenyomatát).

A feladat megoldására a kidolgozás színvonalától függően adható pont/részpont.

IV/b) feladat (28 pont)

Megoldásként többféle jó és elfogadható kidolgozás készíthető, de a vizsgázónak figyelembe kell vennie, hogy a vizsgált időszak (2018. év), a vizsgálat ideje (2019. március 13-20.) és a vizsgálatot elrendelő személy (vezérigazgató) a feladatban konkrétan szerepelt, így ezek mindenképpen meg kell, hogy jelenjenek a vizsgálati programban. A vizsgázótól elvárható, hogy a vizsgálati program készítésének dátumát helyesen állapítsa meg, tehát az megelőzze a vizsgálat első napját.

A feladat egy lehetséges megoldása:

VIZSGÁLATI PROGRAM

a Plabin Zrt. (4235 Biri, Mű út 2.)

az anyagkészlet raktározási folyamatainak és költségeinek vizsgálatához kapcsolódóan

I.

A vizsgálatot elrendelte:	Esifubeni Szabina vezérigazgató
Vizsgált időszak:	2018. év
A vizsgálat ideje:*	2019. március 13-20.
A vizsgálatot végzik:*	Bularra Robinetta belső ellenőr Tratra Albin belső ellenőr
Megbízólevél száma:*	2019/9

(*Megjegyzés: ezek a program III. részében is szerepeltethetők.)

A vizsgálat célja annak megállapítása, hogy:

1. Milyen a raktározási folyamat szervezettségi szintje?
2. Mennyire tartják be a raktározási előírásokat?
3. Mennyire hatékony az anyagraktározási folyamat?
4. Megfelelő-e a raktárgazdálkodás ügyviteli elszámolása?

II. Részletes vizsgálati feladatok

1. Milyen a raktározási folyamat szervezettségi szintje?
 - van-e raktár-gazdálkodási szabályzat
 - egyértelműek-e a raktár-gazdálkodás felelősségi területei
 - definiáltak-e a raktározási feladatok, jogkörök, felelőségek
 - mennyire hatékony az anyagbeszerzés többi folyamattal való összehangoltsága
 - rendelkezik-e a vállalkozás a raktározáshoz szükséges megfelelő létesítményekkel és eszközökkel
 - mennyire szakszerű az anyagraktározás kialakított rendszere
2. Mennyire tartják be a raktározási előírásokat?
 - megvalósított-e a szakszerű tárolás
 - van-e visszacsatolás az előírások betartásától
 - vannak-e következményei az előírások be nem tartásának
3. Mennyire hatékony az anyagraktározási folyamat?
 - megfelelő-e az anyagmozgatás rendszere
 - keletkezik-e indokolatlan selejt a nem megfelelő anyagmozgatásból
 - keletkezik-e többletköltség az indokolatlan, rosszul szervezett anyagmozgatásból
 - az anyagmozgatás sebessége okoz-e fennakadást más folyamatokban
 - az anyagok speciális igényeinek megfelelő-e a raktározás kialakítása
 - milyen a raktározáshoz használt létesítmények és eszközök kapacitásának kihasználtsága
 - lehetne-e kevésbé költséges raktározási megoldást alkalmazni
4. Megfelelő-e a raktárgazdálkodás ügyviteli elszámolása?
 - naprakészen vezethető-e a nyilvántartás
 - az alkalmazott rendszer megfelel-e a belső információk követelményeknek
 - megfelelően bizonylatolják-e az anyagmozgásokat
 - a nyilvántartás biztosítja-e a személyes anyagi felelősség érvényesítését

III. VIZSGÁLATSZERVEZÉSI FELADATOK

Az ellenőrzést a vizsgált időszak tervezett és tényleges adatai alapján kell elvégezni.

A vizsgálat során folyamatosan tájékoztatni kell az ellenőrzött részlegek vezetőjét a vizsgálat részmegállapításairól.

A vizsgálati jelentéshez csatolni kell a megalapozottságát biztosító okiratokat.

Az érdekeltekkel egyeztetett vizsgálati jelentés leadásának határideje 2019. március 27.

Biri, 2019. március 5.

Esifubeni Szabina s.k.
vezérigazgató

Pontozás: I. Bevezető rész 6 pont; II. Részletes vizsgálati feladatok rész helyesen meghatározott vizsgálati feladatonként 1,5 pont (maximum $12 \cdot 1,5 = 18$ pont); III. Vizsgálat megszervezése (módszerei) rész 4 pont.

(A feladat megoldásánál a részletes vizsgálati feladatok rész más tagolással, illetve más feladatok meghatározásával vagy a feladatok tömörebb megfogalmazásával is elfogadható. A vizsgálatot végzők meghatározása, a vizsgálat ideje és a megbízólevél száma az általános rész helyett a vizsgálat-szervezési feladatok között is szerepelhet.)

IV/c) feladat (12 pont)

A feladat megoldásaként – a feladatból adódóan – csak **tanúsítvány** készíthető (más okmány nem fogadható el).

A tanúsítvány kidolgozásának értékelésekor a vizsgázótól el kell várni a tanúsítvány készítésének követelményeit, így

- a tanúsítvány okirat megnevezést,
- a tanúsítvány tárgyának feltüntetését,
- a már meglévő bizonylatokból, nyilvántartásokból vagy tervekben származó adatok lehetőleg táblázatos formában történő szerepeltetését, úgy, hogy a tanúsítvány a hibáról szóló megállapítást jól szemléltesse,
- a táblázat alatt a hitelesítő záradékot, amely tartalmazza, hogy az adatok honnan, milyen tervből, nyilvántartásból vagy okmányból származnak, és hogy az eredeti okmányok adataival megegyeznek,
- a keltezés, amely a IV/b) feladatban szereplő vizsgálati program szerinti vizsgálati időbe kell essen,
- a hitelesítő személy aláírását (amely nem származhat a belső ellenőrtől).

A megoldás akkor fogadható el a kidolgozástól függően 6-12 ponttal, ha megfelelő okmányt dolgozott ki és az megfelel az alaki és tartalmi követelményeknek. Hibás megoldásért pontlevonás jár a kidolgozás hiányosságaitól, hibáitól függően. A feladatra 6 pontnál kevesebb nem adható (kivéve, ha nulla pontot ér). Nem adható pont a megoldásra, ha a tanúsítványt hitelesítőként a belső ellenőr írta alá.

A tételsor kidolgozásának szakirodalmi alapja:

- Dr. Bíró Tibor – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Sztanó Imre: A vállalkozások tevékenységének komplex elemzése (Perfekt, Budapest 2016.)
- Kresalek Péter – Dr. Pucsek József: Példatár és feladatgyűjtemény a vállalkozások tevékenységének komplex elemzéséhez (Perfekt, Budapest 2016.)
- Blumné Bán Erika – Vörös László: Az ellenőrzés rendszere és általános módszertana (SALDO T01/2010.)
- dr. Birher Ilona – Bodonyi Miklós – dr. Sztanó Imre – Vörös László: A vállalkozások tevékenységének ellenőrzése (SALDO 2012.)
- Bán Erika – Kresalek Péter – Dr. Pucsek József – Dr. Siklósi Ágnes – Dr. Sisa Krisztina Andrea – Dr. Veress Attila: Tételvázlatok a vállalkozási mérlegképes könyvelői komplex szakmai vizsgához – számvitel-elemzés-ellenőrzés (Perfekt, 2017.)